Observatori de l'Economia Blava de Barcelona

Destacats i xifres
Edició 2024

Barcelona Economia Blava

Ajuntament de Barcelona
Barcelona Activa

Universitat de Barcelona
Càtedra d'Economia Blava Sostenible

Port de Barcelona

L'Observatori de l'Economia Blava de Barcelona és una iniciativa sorgida de la Mesura de govern de l'Ajuntament "Impuls de l'Economia Blava a Barcelona", i té com a objectiu principal monitorar les dinàmiques i identificar les tendències de futur d'un dels sectors estratègics per a la ciutat. L'Observatori recull dades i utilitza indicadors contrastats, tot tenint en compte els tres pilars principals de la sostenibilitat: l'econòmic, el social i l'ambiental.

El nucli central de l'Observatori està format per la Càtedra d'Economia Blava Sostenible* de la Universitat de Barcelona, el Port de Barcelona i, per part de l'Ajuntament de Barcelona, Barcelona Activa, la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica, i l'Oficina Estratègica de l'Àmbit Litoral de la Gerència Municipal.

El resum de destacats que aquí es presenta se centra en els indicadors clau de l'Economia Blava: el talent, l'ocupació, els agents econòmics i el volum de negoci, el paper del Port com a actor clau, el turisme, la força del coneixement, la recerca i la formació, o els grans esdeveniments blaus, que són elements crucials de la projecció internacional de Barcelona. En definitiva, contempla la gran diversitat i complementarietat d'infraestructures blaves i serveis que projecten la ciutat cap a un futur més i més blau.

*Patrocinada per Tecnoambiente.

Observatori de l'Economia Blava de Barcelona

1. Barcelona, capital marítima de referència internacional
2. Indicadors clau de l'Economia Blava a Barcelona
3. El Port, un actor cabdal en l'Economia Blava de la ciutat
4. Les platges de Barcelona, un pol d'atracció blau
5. Qualitat ambiental i transició energètica
6. Turisme blau
7. Nàutica, esports i lleure blaus
8. Formació, coneixement i recerca
9. Infraestructures per a la innovació blava
10. Fires i esdeveniments blaus

1. Barcelona, capital marítima de referència internacional

Ciutats marítimes del món 2024

Barcelona ocupa la 8a posició a escala europea i la 27a a nivell mundial entre les principals ciutats marítimes, situant-se per davant de ciutats com Marsella i Tsingtao.

8a

Posició entre les principals ciutats marítimes europees

Font: The leading maritime cities of the world 2024, Menon Economics i DNV.

Innovació

Barcelona és la 9a ciutat més innovadora d'Europa.

9a

Ciutat més innovadora d'Europa

Font: 2thinknow Innovation Cities™ Index.

Atracció de talent

Barcelona és la 8a ciutat del món més atractiva per treballar a l'estranger.

Posició rànquing 2020	Ciutat	Posició rànquing 2023
1	Londres	1
2	Amsterdam	2
3	Dubai	3
5	Abu Dhabi	4
8	Nova York	5
4	Berlín	6
7	Singapur	7
9	Barcelona	8
6	Tòquio	9
10	Sydney	10

Font: Boston Consulting Group, *Decoding Global Talent 2024*

Emprenedoria tecnològica: atractiu per a l'Economia Blava

Barcelona se situa entre les 10 millors ciutats d'Europa i és la 26a ciutat del món en potencial d'Economia Blava per a les *start-ups.*

1. Oslo
2. Amsterdam
3. Londres
4. Copenhaguen
5. Edimburg-Glasgow
6. Hamburg
7. Estocolm
8. Múnic
9. París
10. Barcelona

Font: *Global Startup Ecosystem Report 2022. Blue Economy edition*, Startup Genome.

2. Indicadors clau de l'Economia Blava a Barcelona

Ocupació

L'ocupació en Economia Blava a Barcelona és de **51.238 persones**, incloent-hi les ocupades al recinte del Port (4,3% de l'ocupació de la ciutat).

51.238
llocs de treball

4,3%
de l'ocupació de Barcelona

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades d'Idescat i Port de Barcelona.

L'any 2023, l'Economia Blava ha estat el **tercer sector estratègic** amb major creixement de l'ocupació de la ciutat.

+7,2%
Esport

+6,9%
Economia del/ de la visitant

+4,6%
Economia Blava

+4,2%
Sectors Creatius

+4,0%
Economia Verda

+3,9%
TIC

+3,8%
SalutBio

L'Economia Blava és un **sector masculinitzat**, amb el 63,9% d'homes, superior en 14,3 punts al de la ciutat (49,6%).

36,1%
Dones

63,9%
Homes

2. Indicadors clau de l'Economia Blava a Barcelona

Teixit productiu

Barcelona compta amb **un teixit productiu de més de 1.600 empreses blaves**, l'1,2% del total d'empreses de la ciutat, concentrades especialment al front litoral.

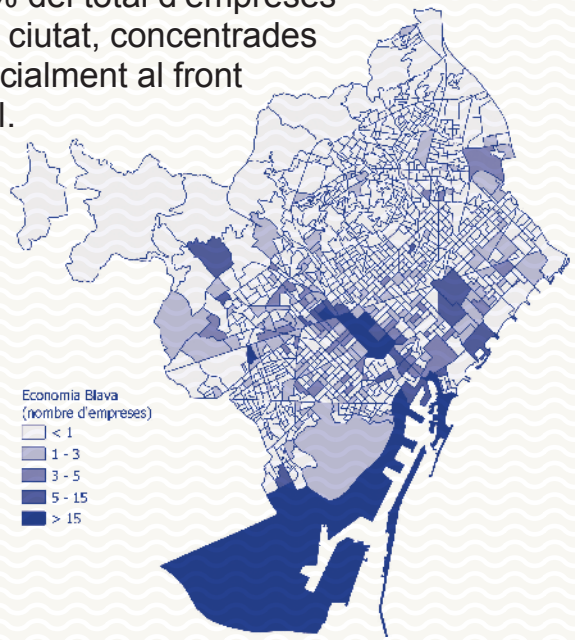

Font: elaboració del Departament d'Estudis de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades d'Inatlas i INFORMA D&B.

Des de 2019 fins al 2023 s'han donat d'alta a Barcelona 383 noves empreses blaves.

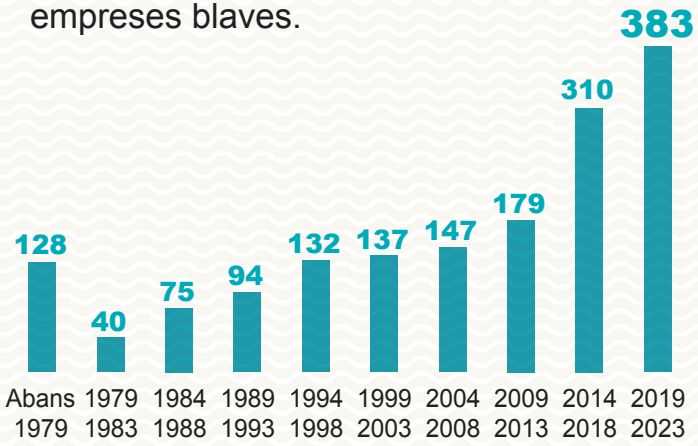

L'Economia Blava té **un fort arrelament a la ciutat:** el 7,8% de les empreses blaves es van constituir abans de 1979, quan aquest percentatge és del 3,8% per al conjunt de la ciutat.

El transport i la logística marítima és el subsector amb més volum d'empreses, amb el 58,7% de l'Economia Blava de Barcelona, seguit per les activitats portuàries, la pesca professional i la bioeconomia marina, i la construcció i el manteniment navals.

Empreses de l'Economia Blava:

18% Recursos marins vius

18% Activitats portuàries

5% Construcció i reparació de vaixells

59% Transport marítim

Nota: es consideren empreses blaves les que desenvolupen activitats de CCAEs amb més d'un 50% de proporció marítima.

2. Indicadors clau de l'Economia Blava a Barcelona

Volum de negoci

L'Economia Blava va generar a Barcelona un volum de negoci d'**11.190,7[1] M€**.

Aquesta xifra correspon al 5,0% del volum de negoci total de la ciutat.

11.190,7
Milions d'euros

5,0%
Volum de negoci en economia blava s/total Barcelona

1. Volum de negoci d'activitats del CCAE amb més del 50% de proporció marítima d'empreses úniques i de seus d'empreses ubicades a Barcelona, i les d'empreses ubicades dins el recinte del Port.

Elaboració de la Gerència d'Economia i Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona a partir de dades d'IDESCAT, del Ministerio de Trabajo, d'Inatlas i INFORMA D&B. Dades de 2022.

Un conjunt d'activitats de valor afegit, amb una **productivitat** amb més d'un **20% superior** a la mitjana de la ciutat.

+20%
volum de negoci per ocupat/da superior a la mitjana de la ciutat

3. El port, un actor cabdal en l'Economia Blava de la ciutat

El Port de Barcelona és un port innovador, diversificat i logístic. Disposa de **40 terminals especialitzades**, una zona logística amb gairebé **un milió de metres quadrats de magatzems** i un port-ciutat molt divers, que acull el principal clúster nàutic industrial de la Mediterrània.

El Port és el primer de la Mediterrània en el valor de les mercaderies d'importació i exportació que s'hi manipulen, que el 2023 va ser de **85.838 M€**.

Acull principalment activitats d'alt valor afegit, com són espais d'innovació, terminals de vehicles, contenidors, productes energètics, magatzems de fred i comerç electrònic, creuers de port base, hotels de 5* i marines per a la reparació de iots de gran eslora.

+80%
Del comerç marítim de Catalunya

85.838 M€
Valor de les mercaderies d'importació i exportació 2023

1.200 ha
Superfície total

+8.000
Escales de vaixells

+10.000
Circulacions ferroviàries

+39.000
Persones treballadores

Té un **paper cabdal en el comerç exterior de Catalunya** i suposa **més del 80% del seu comerç marítim**. Al port s'hi gestionen tràfics d'Espanya, Portugal, Andorra, França, Itàlia i Alemanya amb la resta del món.

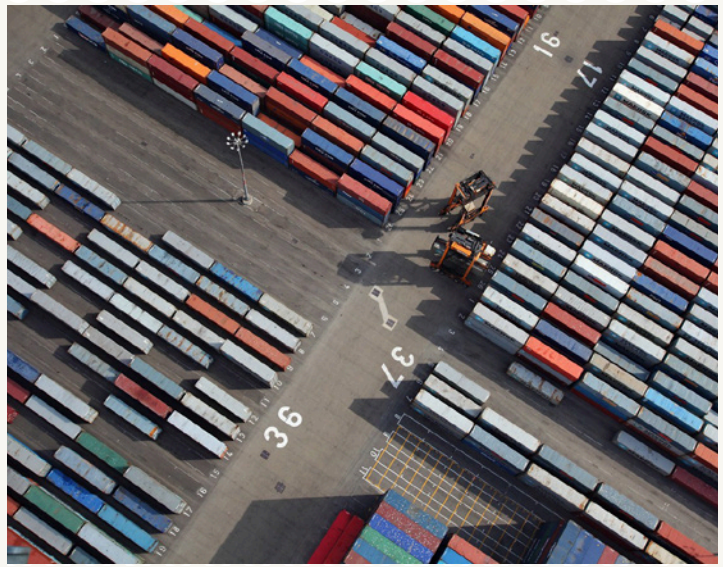

4. Les platges de Barcelona, un pol d'atracció blau

Barcelona té més de **4 km lineals de platja** (30% del litoral de Barcelona), repartits entre deu platges, amb una superfície total de **més de 200.000 m²**.

El 2023, les platges de Barcelona han assolit el valor més alt d'afluència en temporada de banys, amb **5.205.528 de persones usuàries**.

La qualitat de l'aigua i la sorra ha estat **excel·lent el 98% dels dies** de control efectuats durant la temporada (265 dies de 270).

98%
dels dies amb excel·lent qualitat de l'aigua i la sorra

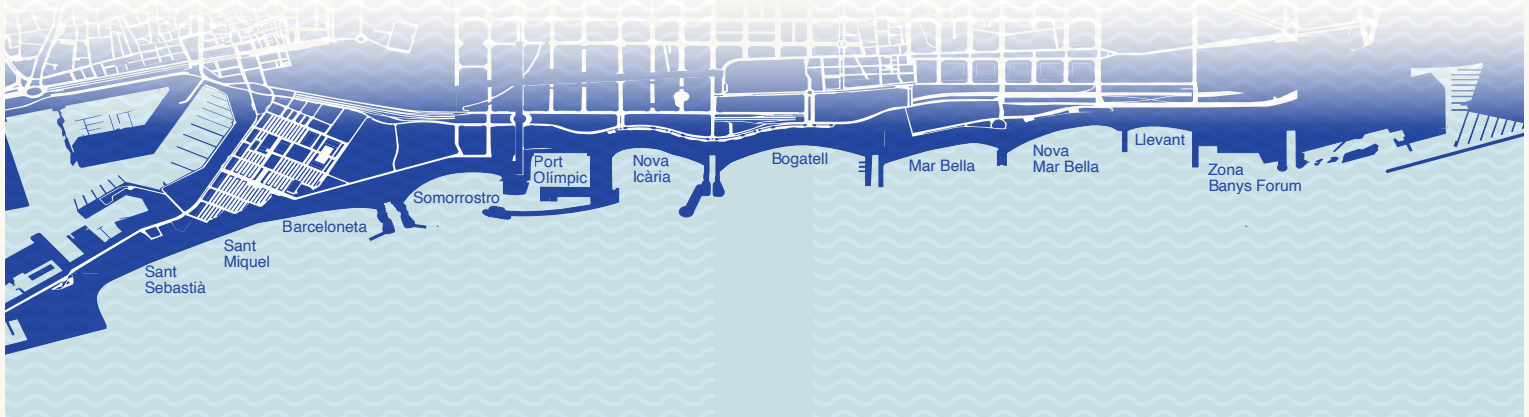

5. Qualitat ambiental i transició energètica

El Port de Barcelona és un dels més sostenibles de la Mediterrània. Genera el 4,2% de les emissions de CO_2eq de l'àrea metropolitana[2], l'1,5% de PM_{10}[3] i el 7% de NO_X[4] de la ciutat. Treballa per ser un ***hub* de producció de combustibles 0 emissions** i ha estat pioner en el subministrament i la promoció de l'ús de gas natural liquat (GNL) com a combustible de transició cap a combustibles neutres en carboni. S'ha consolidat com a principal subministrador de GNL a l'Estat — amb un 40% del total— i un dels primers d'Europa.

+200 M€

En l'electrificació dels seus molls de contenidors, ferris i creuers

2. Els ports de Rotterdam i Anvers són responsables del 20% de les emissions totals de CO_2 dels Països Baixos i Bèlgica (dades dels mateixos ports).

El Port està invertint més de 200 M€ en **l'electrificació dels seus molls** de contenidors, ferris i creuers abans del 2030 per evitar l'ús dels motors auxiliars generadors d'emissions durant les estades de vaixells i **estalviar així el 42% de les emissions de partícules PM_{10} i el 38% de les emissions de NO_X**[4].

Compta amb més de **8.000 m² destinats a la conservació i la promoció de la biodiversitat**. La qualitat ambiental dels fons marins portuaris mostren una tendència positiva al llarg dels darrers 25 anys.

El sector energètic és també un sector emergent amb oportunitats en l'àmbit de l'Economia Blava.

3. Partícules atmosfèriques amb un diàmetre aerodinàmic de menys de 10 µm.

4. NOx: òxids de nitrogen, grup de gasos formats per òxid nítric (NO) i diòxid de nitrogen (NO_2).

5. Qualitat ambiental i transició energètica

Barcelona té **un parc d'esculls artificials submarins de 450.000 m²** de superfície concessional, que ha diversificat des de 2023 l'ecosistema litoral de la ciutat. Les estructures del parc d'esculls, amb una major complexitat, complementen les de la infraestructura tridimensional de protecció costanera, albergant en el seu conjunt **una biodiversitat marina urbana rellevant**.

450.000 m²
Parc d'esculls artificials

L'Atles de Biodiversitat de Barcelona conté **458 espècies marines observades recentment**, comptant crustacis (87 espècies), mol·luscs (249), i peixos (122), recollides per la plataforma de ciència ciutadana MINKA, una interfície digital on la ciutadania enregistrà de manera col·laborativa i supervisada espècies de flora i fauna entre 2009 i 2023.

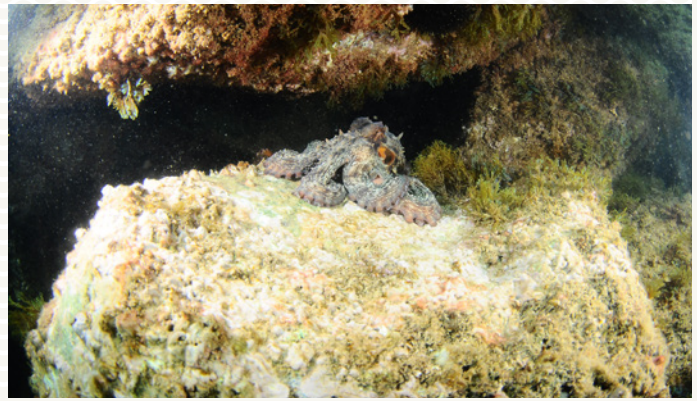

6. Turisme blau

L'any 2023, el **47,6% dels turistes** que van visitar Barcelona són considerats turistes blaus, atrets pel mar, i que van interaccionar amb ell durant la seva visita.

47,6%
Turisme Blau

52,4%
Resta

Font: Enquesta de Perfil i Hàbits del Turista. OTB

Dels totals de turistes blaus, el 50,3% són lúdics de sorra, el 8,1% són actius a la sorra, el 29,7% són de vora d'aigua, i l'11,9% són d'aigües més allunyades de la platja.

11,9%
Aigües profundes

29,7%
Vora aigua

8,1%
Actiu de sorra

50,3%
Lúdic de sorra

Font: Enquesta de Perfil i Hàbits del Turista. OTB

El 95,6% del turisme blau que ha fet activitats al mar va ser internacional i de **perfil més jove que el turista estàndard** de Barcelona (31,2 anys enfront 35 del turista general).

Aquest/a turista blau/va fa una despesa de 88,90 € durant la seva estada per persona i dia, i de 75,30 € en allotjament per persona i nit i fa una estada més llarga.

31,2
Anys de mitjana d'edat

88,90 €
Despesa per persona i dia

Font: Enquesta de Perfil i Hàbits del Turista. OTB

7. Nàutica, esports i lleure blaus

El sector de la **nàutica esportiva** i d'esbarjo té **una llarga trajectòria i un present altament dinàmic** a la ciutat de Barcelona, amb tres marines i dos clubs nàutics al Port de Barcelona i dos ports esportius singulars (Port Olímpic i Port Fòrum).

Barcelona compta amb 13 acadèmies nàutiques autoritzades, 18 centres nàutics[5] i 16 centres d'immersió autoritzats –28 i 22, respectivament, si es compta l'entorn metropolità–.

5. Per a més detall, vegeu https://agricultura.gencat.cat/ca/ambits/nautica-busseig/ centres-activitats-maritimes/centres-nautics/

La ciutat i el seu entorn han esdevingut **el principal clúster d'aquesta tipologia de centres marítims a Catalunya**.

Barcelona és un referent mundial en el món de l'esport, incloent-hi l'esport blau. Ocupa la **vuitena posició** en el *Ranking of Sports Cities 2024*.

Els usos esportius de les platges de Barcelona s'han mantingut en nivells elevats, amb **més de 86.000 usos** documentats el 2024. A més, el recinte del Port de Barcelona acull dos clubs de natació amb instal·lacions i mèrits de referència.

8a
Ciutat esportiva del món

Durant el 2024, s'ha inaugurat la transformació del **Port Olímpic**, amb una inversió municipal de **28 M€** per habilitar 8.121 m^2 de nous espais vinculats a l'Economia Blava local.

8. Formació, coneixement i recerca

Barcelona és **un dels principals pols per capacitat formativa blava a Europa i al món**, amb cinc graus i cinc màsters universitaris, a més de programes de doctorat i ensenyaments orientats a la formació professional blava.

Més de 7.000 persones reben formació blava a diferents nivells a Barcelona cada any, i amb una tendència creixent. Les persones que reben aquesta formació provenen de més de 40 països d'arreu del món.

+7.000
Persones reben formació blava anualment

+40 països
Procedència de les persones que reben formació blava

Barcelona és **el pol més potent de recerca blava a la Mediterrània**, mercès principalment a l'Institut de Ciències del Mar del CSIC i a les universitats de Barcelona i Politècnica de Catalunya.

Barcelona compta amb **16 grups de recerca blaus reconeguts** (gairebé el 70% dels grups de recerca blaus reconeguts a Catalunya).

70%
dels grups de recerca blaus reconeguts a Catalunya estan a Barcelona

Els grups de recerca blava incorporen 358 persones registrades, la qual cosa equival al **68,6% del personal investigador** i altre personal adscrit a grups de recerca blaus reconeguts de Catalunya.

La suma de personal investigador, tecnòleg, tècnic i altre personal dedicat a la recerca i a la innovació blava a Barcelona o a donar-li suport ultrapassa les 750 persones.

Tant la formació com la recerca blava a Barcelona mostren un molt saludable i robust equilibri de gènere.

+750
Persones dedicades a la recerca i a la innovació

9. Infraestructures per a la innovació blava

Barcelona també reafirma el seu lideratge amb una inversió pública de **142 M€ fins al 2028** en tres nous equipaments de referència internacional:

142 M€
D'inversió en nous equipaments blaus

+50.000 m²
De nous equipaments blaus

Parc de Tecnologia Marítima: 15.600 m² destinats a la recerca, la formació universitària de 3r cicle, i l'impuls empresarial i l'emprenedoria en Economia Blava.

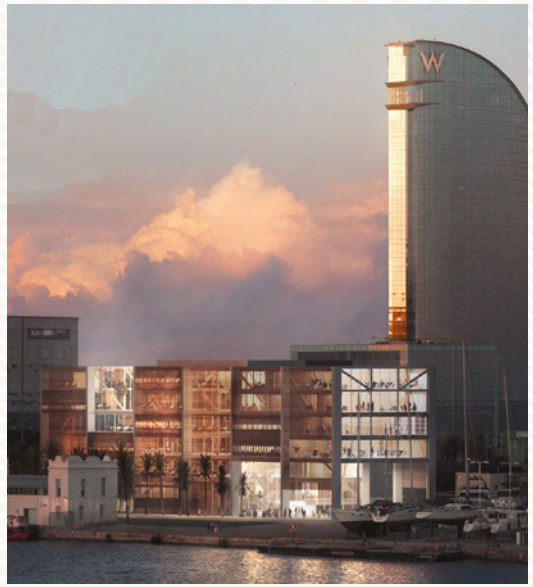

BlueTechPort: 25.000 m² per impulsar un *hub* d'innovació especialitzat en tecnologia marítima i la promoció de la sostenibilitat.

Barcelona Mar de Ciència: 3.000 m² per a la participació ciutadana en la ciència marina i l'impuls de la cultura de la sostenibilitat.

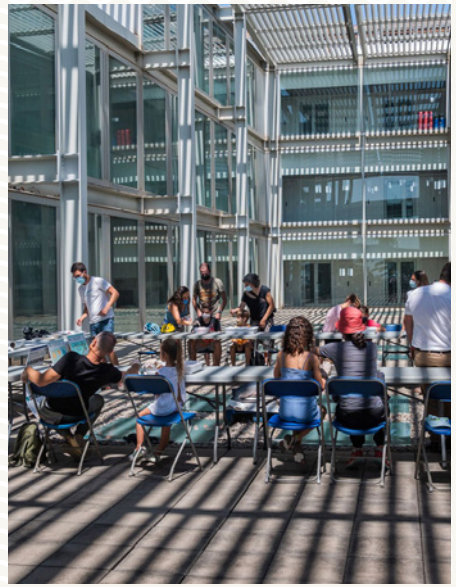

10. Fires i esdeveniments blaus

El ***Tomorrow.Blue Economy World Congress***, celebrat en el marc de l'*Smart City Expo World Congress*, s'ha consolidat com **la cimera mundial de referència en Economia Blava**. A més d'integrar l'*Smart Ports: Piers of the Future*, l'edició de 2024 ha acollit per primera vegada el *Sustainable Ocean Summit* i el *Global Blue Finance Summit*, assolint una xifra d'assistència rècord. Barcelona destaca, a més, per organitzar el **Saló Nàutic Internacional** i el **Seafood Expo Global**, esdeveniments clau en els àmbits de la nàutica i el comerç de productes del mar.

Assistència als esdeveniments:

Seafood Expo Global	salonautic Internacional de Barcelona	Tomorrow. Blue Economy World Congress
35.000 (2024)	– (2024)	**1.921** (2024)
33.000 (2023)	**50.000** (2023)	**1.239** (2023)

A l'abril, Barcelona va ser la seu de la **Conferència de la Dècada dels Oceans 2024 de les Nacions Unides** per abordar els reptes de conservació i preservació de l'ecosistema marí amb més de 1.500 persones participants. Entre agost i octubre de 2024, la ciutat va acollir la **37a edició de la Copa Amèrica**, la competició de vela més important del món, que ha ofert un aparador internacional incomparable al actius, actors i iniciatives de l'Economia Blava de la ciutat.

37TH AMERICA'S CUP LOUIS VUITTON

unesco Intergovernmental Oceanographic Commission

2021 2030 Dècada de les Nacions Unides de les Ciències Oceàniques per al Desenvolupament Sostenible

Editen:

Barcelona Activa - Ajuntament de Barcelona

Càtedra d'Economia Blava Sostenible de la Universitat de Barcelona

Port de Barcelona

Col·labora:

Tecnoambiente

Fotografies:

Port de Barcelona

Tecnoambiente

Ajuntament de Barcelona

Ajuntament de Barcelona

Barcelona Activa

Universitat de Barcelona

Càtedra d'Economia Blava Sostenible

Port de Barcelona